

II RIIGIKOGU

9. istungjärk. Protokoll nr. 286 (34). 1925. a.

II Riigikogu koosolek 27. novembril
1925. a. kell 12.25 min.

Kokku on tulnud 81 Riigikogu liiget.

Valitsuse loosis: sõjaminister **J. Soots**,
töö-hoolekandeminister **Chr. Kaarna**.

Päevakord:

1. Riigiteenijate ühekordse palgalisa seadus — II lugemisel.
2. Riigitöölise ühekordse toetuse seadus — II lugemisel.

Koosolekut juhatab abiesimees **A. Jürman**.
Sekretäri kohal sekretär **J. Holberg**.

Koosolek algab kell 12.40 min.

Juhataja **A. Jürman**: Avan Riigikogu koosoleku. Päevakord on Riigikogu poolt kindlaks määratud.

1. Riigiteenijate ühekordse palgalisa seadus — II lugemisel. Rahaasjanduse komisjoni aruandja **E. Veberman** kannab ette ja nähtava enamusega võetakse vastu seaduseelnõu pealkiri.

Riigiteenijate ühekordse palgalisa seadus.

Aruandja **E. Veberman** (loeb):

§ 1. Kõigile riigiteenijaile ja õpetajaile, kes riigikassast palka saavad ja kes 5. detsembriks 1925. a. on olnud vahet pidamata vähemalt 6 kuud teenistuses, määratakse ühekordne palgalisa 16-h. palgaastmest kuni 10 palgaastmeni, viimane juurde arvatud — 3.000 mk. suuruses, 9. palgaastmest alates — viimase poolekuu palga suuruses ja neile, kes on õigustatud saama perekonnaabiraha, — lisaks perekonna-abiraha ühe kuu määral.

Toetus maksetakse välja alates 5. detsembrist 1925. a.

Märkus: Neil, kes koosseisude vähenemise tagajärjel riigiteenistusest vabastatud, kuid enne kolme kuud uuesti riigiteenistusse tagasi võetud, arvatakse vabaoleku aeg teenistusaja hulka.

J. Uibopuu (rhvsv): Väga lugupeetud Riigikogu liikmed! Ma teen ettepaneku § 1-se 3. reas sõna „vähemalt“ järele sõna „6“ kustutada ja selle asemele võtta sõna „2“. Sama paragrahvi märkuse teises reas sõna järele „enne“ sõna „kolme“ kustutada ja asemele võtta sõna „kahte“. Ma motiveerin oma ettepanekut seega, et kui meie jätame käesolevasse paragrahvi kuue kuu määra, siis kümme aastat inimest jääks ilma tähen-datud toetuseta. Käesolev seaduseelnõu kõneleb aga sellest, et toetust antakse nendele, kel ainelist toetust tarvis. Mina arvan, et neile on rohkem tarvis ainelist toetust, kes on ilma teenistuseta, ja kuigi nad ehk teenistuse on saanud, ka siis on neil seda toetust tarvis, et ennast kohendada. Palun Riigikogu see ettepanek vastu võtta.

Juhataja **A. Jürman**: Lõpusõna on aruandjal.

Aruandja **E. Veberman**: Komisjonis oli see ettepanek ka arutamisel, ja üks osa komisjoni liikmeid pooldas seda, kuid teine osa aga mitte, nõnda et enamuse lükkas selle ettepaneku tagasi. Sellepärast ei saa mina komisjoni nimel selle ettepanekuga ühineda.

Juhataja **A. Jürman**: Rkl. Uibopuu poolt on ettepanek § 1-se 3. reas sõna „vähemalt“ järele sõna „6“ kustutada ja selle asemele võtta sõna „2“. Sama paragrahvi märkuse teises reas sõna järele „enne“ sõna „kolme“ kustutada ja asemele võtta sõna „kahte“. (Hääletatakse.) Ettepaneku poolt on 20 häält, vastu 16 häält, seega on ettepanek vastu võetud. Hääletamisele tuleb § 1 ühes parandustega. (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on § 1 vastu võetud.

Aruandja **E. Veberman** kannab ette ja eraldi hääletamisel võetakse vastu nähtava enamusega §§ 2—4.

§ 2. Eelmises paragrahvis nimetatud kulude katteks avatakse riigi keskasutustele rahaministri poolt tarvilikul määral eelkrediidid.

§ 3. Käesoleva seaduse alla ei kuulu välisesitused.

§ 4. Käesolev seadus hakkab maksma tema vastuvõtmisega.

2. Riigitöölise ühekordse toetuse seadus — II lugemisel. Rahaasjanduse komisjoni aruandja **L. Johanson** (loeb): Riigitöölise ühekordse toetuse seadus.

B. Eilman (stp): Panen ette võtta seaduseelnõu pealkirjas „toetuse“ asemele „palgalisa“.

Juhataja **A. Jürman**: Seaduseelnõu pealkiri oleks selle ettepaneku järele: „Riigitöölise ühekordse palgalisa seadus“. Panen hääletamisele rkl. Eilman'i ettepaneku. (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on ettepanek vastu võetud. Panen seaduseelnõu pealkirja hääletamisele ühes vastuvõetud parandusega. (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on seaduseelnõu pealkiri vastu võetud.

Aruandja **L. Johanson** (loeb):

§ 1. Kõigile riigiasutuste ja -ettevõtete töölisele, kes 1925. aasta jooksul 5. detsembriks 6 kuud riigiasutuste või -ettevõtete teenistuses olnud, määratakse ühekordse toetusena: 2.000 marka neile, kes perekonna-abiraha õigustatud ei ole saama ja 2.500 marka neile, kes perekonna-abiraha on õigustatud saama.

B. Eilman (stp): Panen ette võtta § 1-se 2. reas „6“ asemele „2“. 4-as reas „2.000“ asemele „3.000“ ja 5-as reas „2.500“ asemele „3.500“. Põhjendan oma ettepanekut seega, et praegu riigiteenijate ühekordse palgalisa seaduses võeti vastu „6“ kuu asemel „2“ kuud, ja teiseks põhjendan 1.000 marga võrra tõstmist seega, et riigiteenijatele on käesoleval eelarve-aastal see juba kolmas palgalisa määramine.

E. Masik (põl): Ma vaidlen selle ettepaneku vastu, sest see küsimus kaaluti rahaasjanduse komisjonis läbi, ning tunnistati niisugusel kujul, nagu seaduseelnõu ette on pandud, vastuvõetavaks. See seaduseelnõu on ka valitsuse poolt vastuvõetavaks tunnistatud ja ei ole mingit põhjust toetusi 1.000 marga võrra suurendama hakata. Põhjusena

toodi ette, et riigiteenijatele määratud 3.000 marka vastu võeti. Mina pean aga ütleva, et meie ei saa riigitöölisi ja -teenijaid ühe pulga peale asetada. Riigiteenijate küsimus arutati komisjonis läbi ja vastav summa võeti vastu. Ma ei leia mingit põhjust selleks, et meie äkitselt Riigikogus seda toetust suurendama hakkaksime 1.000 marga võrra.

Juhataja **A. Jürman**: Aruandja lõp sõna ei tarvita. Rkl. Eilman'i poolt on tehtud kaks ettepanekut: 1) § 1-se 2. reas sõna „6“ asemele võtta sõna „2“ ja 2) § 1-se 4-as reas „2.000“ asemele võtta „3.000“ ja 5-as reas „2.500“ asemele võtta „3.500“. Panen need ettepanekud lahus hääletamisele. Esimesena tuleb hääletamisele ettepanek, võtta § 1. 2-es reas sõna „6“ asemele sõna „2“. (Hääletatakse.) Ettepanek on saanud poolt 21 häält, vastu 30 — seega on ettepanek tagasi lükatud. Hääletamisele tuleb teine ettepanek, võtta § 1-se 4-as reas „2.000“ asemele „3.000“ ja 5-as reas „2.500“ asemele „3.500“. (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on ettepanek tagasi lükatud. Hääletamisele tuleb § 1. (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on § 1 vastu võetud.

Aruandja **L. Johanson** kannab ette ja eraldi hääletamisel võetakse vastu nähtava enamusega §§ 2—4.

§ 2. Eelmises paragrahvis nimetatud kulude katteks avatakse riigi keskasutustele rahaministri poolt tarvilikul määral eelkrediit.

Riigiettevõtted, mis erieelarvete põhjal töötavad, katavad sellekohased kulud oma operatsioonisummadest.

§ 3. Käesolev seadus ei ole maksev oma põhikirja alusel töötavate ja põllumajanduslike ettevõtete kohta.

§ 4. Käesolev seadus hakkab maksma ta vastuvõtmisega.

Juhataja **A. Jürman**: Pävakord on läbi. Lõpetan koosoleku.

Koosolek lõpeb kell 12.55 min.

Algkirjale alla kirjutanud:

Riigikogu abiesimees **A. Jürman**.

Sekretäär **J. Holberg**.